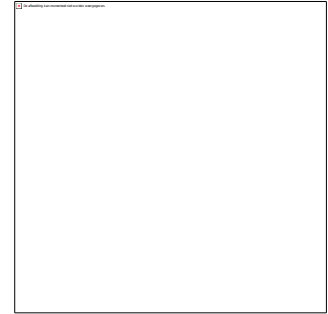

Masterclass Provincie Zuid-Holland

Gouda – 17 september 2015

Krijn Ratsma (architect en voorzitter Stichting Energieke Regio)

inhoud:

- ontstaan Energieke Regio
- opzet van het project
- ook in uw regio?
- bedrijvencoöperatie?

vragen (en antwoorden)

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

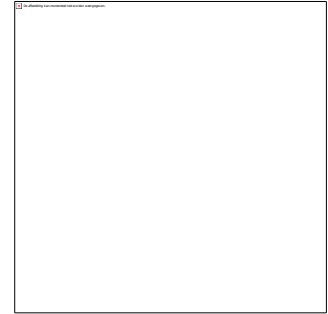

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

ontstaan Energieke Regio

er was eens een architect....

- die sinds 1994 'aan duurzaam bouwen deed'
- in 2004 startte met zijn eigen bureau op Goeree-Overflakkee
- en dacht daar zijn duurzame boodschap kwijt te kunnen

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

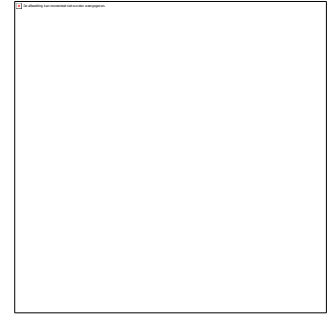

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

ontstaan Energieke Regio

dat viel tegen!

- wel genoeg werk
- maar geen interesse in 'duurzaam'
- want ... 'er moest geld bij'

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

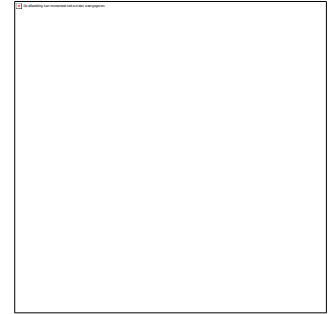

gemeente
Goeree-Overflakkee

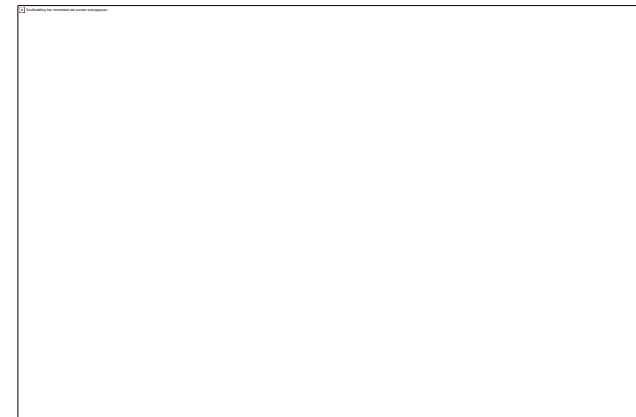
Rabobank

ontstaan Energieke Regio

dan doen we het maar zelf!

- 2011 eigen energieneutraal bedrijfspand gebouwd
- normaal te gebruiken
- minstens zo comfortabel
- ... met lagere maandlasten!
- het eerste in de regio
- zegt het voort!!!

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

ontstaan Energieke Regio

veel positieve aandacht voor het gebouw

- vooraf de theorie verteld
- gaandeweg de praktijk toegevoegd
- en die viel eerst een beetje tegen...

-jaarverbruik 50% hoger dan berekend!
-maar ... binnen 4 maanden alles opgelost
-inmiddels energie-overschot van 10-15%!

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

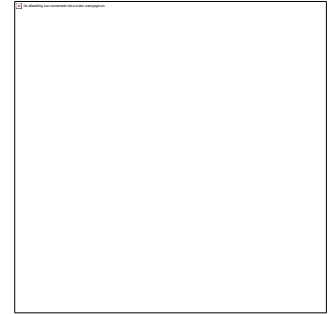

gemeente
Goeree-Overflakkee

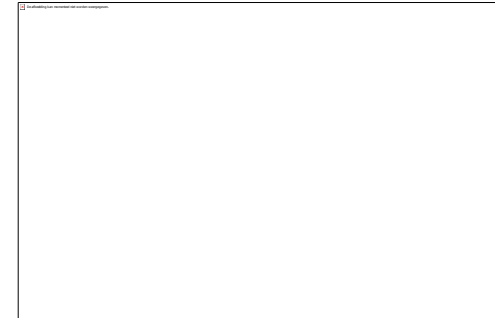
Rabobank

ontstaan Energieke Regio

juli 2012: eerste hoog bezoek

- werkbezoek Ministerie van I&M
- aan duurzaam en ambitieus Goeree-Overflakkee
- uit nieuwsgierigheid naar de ambitie (energieneutraal eiland in 2020) en de aanpak

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

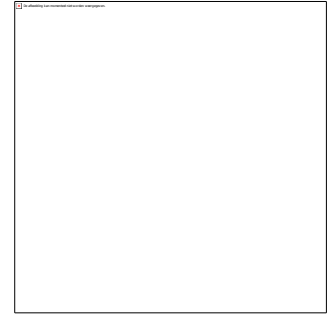

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

ontstaan Energieke Regio

de boodschap kwam over!

- zeer geïnteresseerd
- met name in het terugdringen van het verbruik
- ‘wil je een project verzinnen?’ ... ‘ja hoor!’

en zo ontstond Energieke Regio...

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

opzet Energieke Regio

wat was het plan?

- onderzoek bij gebouwen uit verschillende sectoren
- van verschillend bouwjaar en grootte
- die iedereen in de regio kent
- toon aan dat je in al die gebouwen eenvoudig minimaal 10-20% energie kunt besparen
- en ook nog zelf energie kunt gaan opwekken
- ‘zegt het voort!!!’ ... dan volgen er meer

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

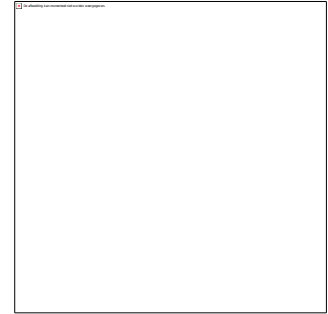

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

opzet Energieke Regio

I&M akkoord: aan de slag!

- 20 kansrijk geachte bedrijven en maatschappelijke organisaties geselecteerd
- benaderd via gemeente, Rabobank en zelf
- 16 zeiden 'ja hoor!'
- onafhankelijk adviescollectief opgericht
- startsymposium 1^e lentedag 2013
- positieve publiciteit gecreëerd

daarna begon het echte werk!

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

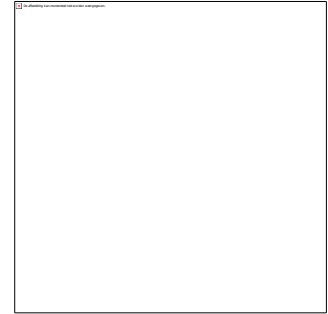

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

ontwikkeling Energieke Regio

resultaten op Goeree-Overflakkee:

- overall minimaal 10-20% besparing gevonden
- helft deelnemers gaat ook zelf energie opwekken
- deelnemers investeren gemiddeld €70.000 (loopt op!)
- lokale installateurs geprikkeld en aan werk geholpen
- columns en artikelen in lokale krant
- positieve toon slaat aan!
- dus .. teruggekoppeld naar Den Haag

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

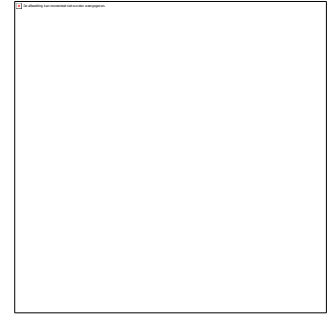

gemeente
Goeree-Overflakkee

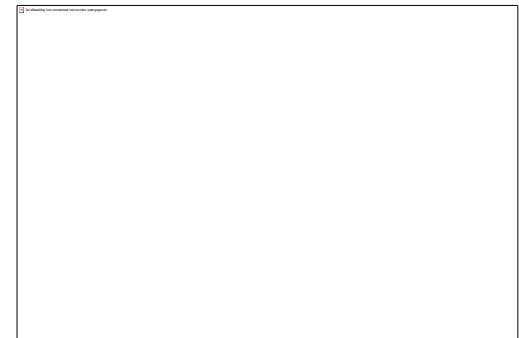
Rabobank

ontwikkeling Energieke Regio

september 2013: opnieuw hoog bezoek

- ‘wil je een werkbezoek voor staatssecretaris Mansveld organiseren?’ ...
- highlights van Duurzaam Goeree-Overflakkee bezocht
- ook zij was zeer geïnteresseerd!
- ‘Als ik je ergens mee kan helpen, vraag het me dan gewoon’ ...

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

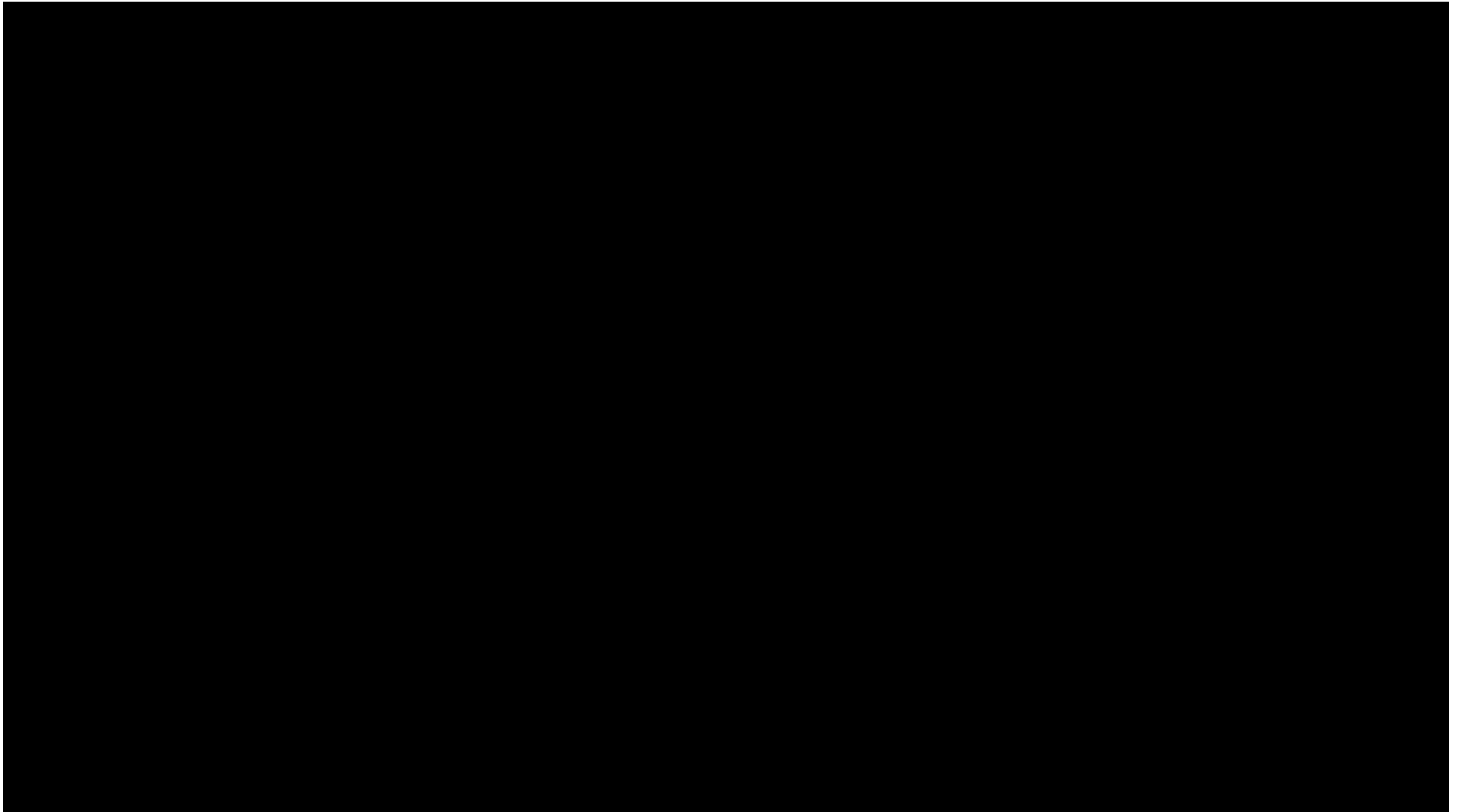
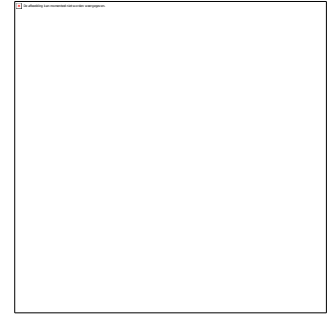

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

ontwikkeling Energieke Regio

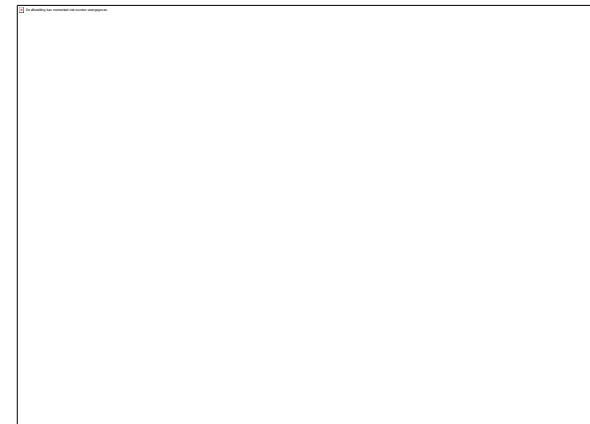

opzet Energieke Regio

hoe werkt Stichting Energieke Regio?

- we leren iedere eigenaar van zakelijk en maatschappelijk vastgoed te verdienen aan duurzaamheid!
- we adviseren volstrekt onafhankelijk!
- we beperken ons tot zinvolle maatregelen met een aantrekkelijk rendement!

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

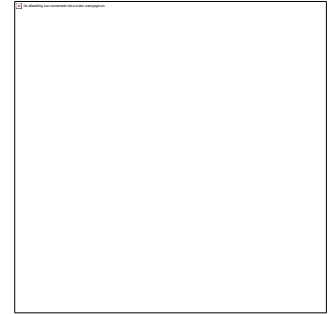

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

opzet Energieke Regio

waar staan we voor?

- Stichting Energieke Regio heeft geen winstoogmerk
- ambitie: 100 lokale Energieke Regio's
- om daar duurzame processen te versnellen
- door de bewezen effectieve aanpak aan te bieden
- aan lokale partijen die er mee aan de slag willen
- op het gebied van gebouwgebonden energie (besparing en opwekking)

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

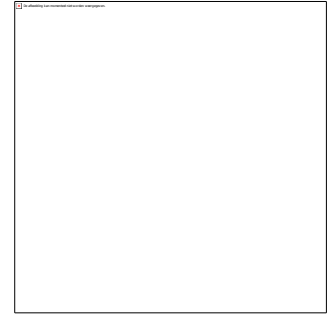

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

opzet Energieke Regio

hoe wordt het project gefinancierd?

- landelijke kosten:
 - deels via ondersteuning door de Rijksoverheid
 - deels via afdracht van de lokale adviseurs
- lokale projectkosten:
 - bijdragen van lokale Rabobanken, gemeenten,
- advieskosten op gebouwniveau:
 - bij voorkeur door de gebouweigenaar

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

gemeente
Goeree-Overflakkee

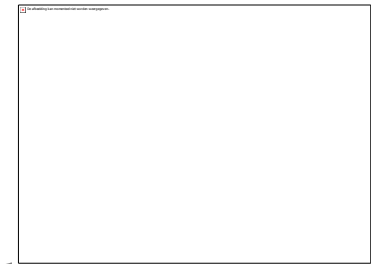
Rabobank

opzet Energieke Regio

landelijke samenwerking:

- Stichting Energieke Regio werkt samen met:
 - Rijksoverheid
 - Rabobank Groep
 - de 12 provinciale Natuur en Milieufederaties
 - Stichting Natuur en Milieu
 - Gemeente Goeree-Overflakkee
- partner in Kleur uw Gemeente Groen:
 - totaalaanbod voor alle categorieën gebouwen

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

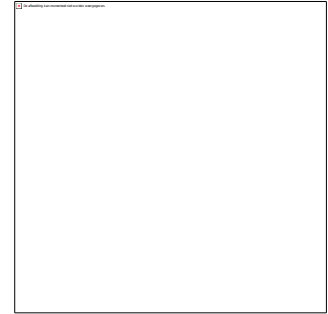

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

ook in uw regio?

ook in uw regio?

- wordt uw regio Energieke Regio?
- er zijn er al 5 en zijn er ca. 10 in voorbereiding
- ook uw Energieke Regio wordt een echt lokaal project!
- samen met de gemeente(n)? Rabobank(en)?
- samen met andere regionale en lokale organisaties
- samen met regionale en lokale adviseurs

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

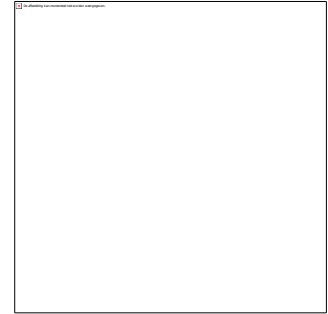

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

ook in uw regio?

wat kunnen we voor de deelnemers betekenen?

- hun organisatie kan duurzame koploper zijn
- hun gebouw kan als voorbeeld dienen
- ze besparen op hun energiekosten
- ze kunnen zelf energie gaan opwekken
- hun binnencomfort kan verhoogd worden
- ze dragen bij aan een duurzamere wereld en draaien mee in de positieve publiciteit

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

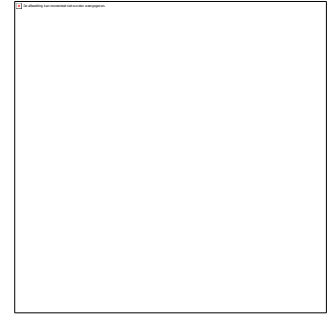

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

ook in uw regio?

wat kan het uw regio opleveren?

- 1^e doelstelling: 50 deelnemers (doelstelling gelijk aan die op Goeree-Overflakkee)
- haalbare besparing per deelnemer (gemiddeld):
20.000 kWh elektra per jaar
4.000 m³ aardgas per jaar
e.e.a. is natuurlijk sterk afhankelijk van het verbruik
- haalbare opwekking per deelnemer (gemiddeld):
50.000 kWh elektra per jaar (dit loopt sterk op!)

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

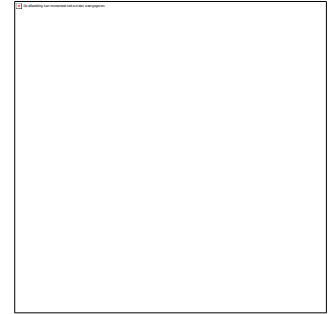

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

ook in uw regio?

als je dat x 50 doet:

- 1.000.000 kWh elektrabesparing per jaar
- 200.000 m³ aardgasbesparing per jaar
- 2.500.000 kWh opwekking per jaar
- in euro's: 50x gemiddeld €10.000 aan jaarlijks lagere energierekeningen, dus €500.000 totaal (+ fiscale voordelen en subsidies)

uw regio is wellicht groter dan Goeree-Overflakkee...

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

ook in uw regio?

stimulering van de lokale groene economie:

- verhoging van bewustwording en kennisniveau van lokale aannemers en installateurs
- 50 x €70.000 aan duurzame investeringen = €3.500.000
- 10-20 mensjaren aan werkgelegenheid

en het versterkt het imago van uw regio!

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

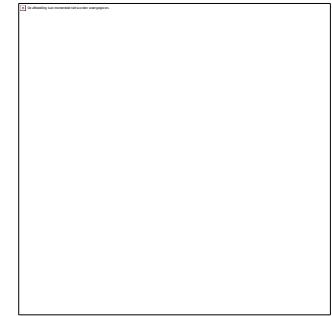

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

ook in uw regio?

hoe wordt er lokaal geadviseerd?

- dat doen we zoveel mogelijk met lokale en regionale adviseurs
- zij worden begeleid door onze stichting
- wij leren van hen, zij leren van ons
- en nemen het 'adviseursstokje' van ons over
- zodat wij weer een nieuwe regio kunnen begeleiden

Local-for-local, met landelijke ondersteuning!

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

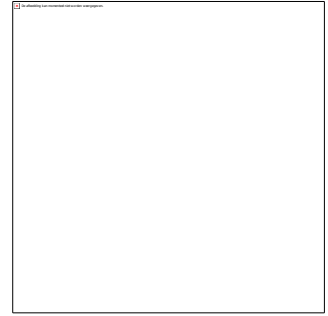

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

ondernemer aan het woord

bedrijvencoöperatie

samen bereik je meer?

- Energieke Regio brengt gebouw eigenaren met elkaar in contact
- men heeft aangegeven dat erg op prijs te stellen
- op Goeree-Overflakkee onderzoeken we of we een stap verder kunnen gaan
- door een Energieke Regio-bedrijvencoöperatie op te zetten met onze deelnemers, gefaciliteerd door Eneco

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

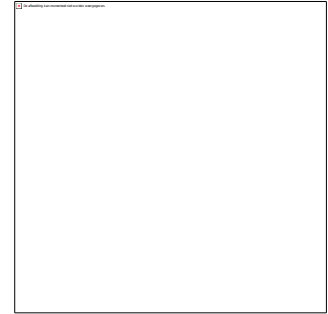

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

bedrijvencoöperatie

waar blijkt behoefte aan te zijn?

- investeren in zonnepanelen op andermans dak
- energieoverschotten verkopen / tekorten aanvullen
- tijdelijke opslag van energieoverschotten
- collectieve aanbesteding / inkoop duurzame maatregelen en diensten
- (gezamenlijke) elektrische mobiliteit
- voordelen verduurzaming voor medewerkers e.d.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

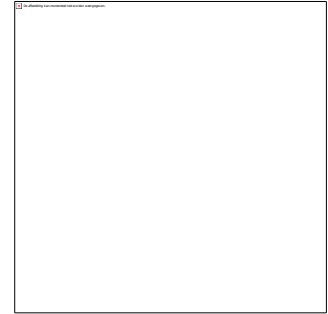

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

bedrijvencoöperatie

hoe pakken we dit aan?

- brainstormsessie met 7 koplopers en Eneco
- uitwerking van een aantal proposities
- terugkoppeling naar de 7 koplopers
- benaderen andere Energieke Regio deelnemers
- bij voldoende draagvlak: eind dit jaar van start!
- bij succes: ook naar andere regio's

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

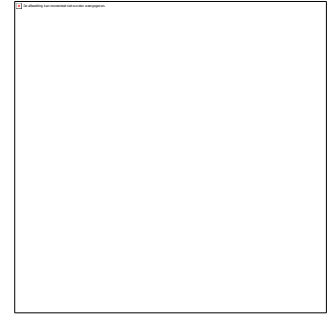

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank

samengevat:

Energieke Regio biedt positieve energie!

Aan de hele regio, gericht op zakelijk en maatschappelijk vastgoed.

staatssecretaris Mansveld:

'Energieke Regio, een prachtvoorbeeld van Duurzaam Doen!'

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

gemeente
Goeree-Overflakkee

Rabobank